

საქართველოში სახელმწიფო მოქმედებების გამოწვევები და
შესაძლებლობები ეროვნული უმცირესობის ინტეგრაციის პოლიტიკაში

მანუჩარ ცეცხლაძე

სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამართლის
სკოლის ფაკულტეტზე საჯარო სამართლისა და პოლიტიკის მაგისტრის აკადემიური
ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად

პროგრამა: საჯარო სამართალი და პოლიტიკა

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: თამარ გურჩიანი, ასოცირებული პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2022 წელი

განაცხადი

როგორც წარმოდგენილი ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოყენებულ გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

მანუჩარ ცეცხლაძე, (07.02.2022)

სარჩევი

აბსტრაქტი	iv
შესავალი	1
1. მეთოდოლოგია	7
თავი 1. ეროვნული უმცირესობების დაცვის საკანონმდებლო ბაზა	8
1.1 „ეროვნული უმცირესობა“ და „ეთნიკური უმცირესობა“ ტერმინთა განმარტება.	8
1.2 ეროვნული უმცირესობების უფლების დაცვა საერთაშორისო კანონმდებლობით.	12
1.2.1 ეროვნული უმცირესობების დაცვა ევროპის კავშირის კანონმდებლობაში.....	16
1.3 ეროვნული უმცირესობების უფლებები საქართველოს კანონმდებლობაში.....	16
თავი 2. საქართველოში ეროვნული უმცირესობების დაცვის პოლიტიკა.....	19
2.1 ეროვნული უმცირესობების მდგომარეობა თანამედროვე საქართველოში და მათი კავშირი ნათესაურ სახელმწიფოსთან	19
2.2 განსხვავებულ ჯგუფთა ნაციონალისტური დამოკიდებულება	21
2.3 სახელმწიფოს როლი ეროვნული უმცირესობების ინტეგრაციის პოლიტიკაში.....	23
2.4 ეროვნულ უმცირესობის წევრთა ინტეგრაციის პოლიტიკის შედეგები.....	25
2.5 ეროვნული უმცირესობების „დაცვის“ რეჟიმიდან „გამლიერებაზე“ გადასვლის ინიციატივა.....	32
2.6 საკონსულტაციო მექანიზმები, როგორც მაკავშირებელი რგოლი	36
თავი 3. პროექტები, რომლებიც გავლენას ახდენს ეროვნული უმცირესობის ინტეგრაციის პროცესზე.....	37
3.1 ეროვნული უმცირესობის ინტეგრაციის სამოქმედო გეგმისა და სტრატეგიის შეფასება.....	38
3.2 ქართულ ენაში მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამა.....	40

<i>3.3 საქართველოს აზერბაიჯანული თემის საკანონმდებლო ინიციატივა.....</i>	<i>41</i>
<i>3.4 „კარტოგრაფების საქმე“ დავით გარეჯის კომპლექსთან დაკავშირებით.....</i>	<i>43</i>
<i>3.5 სიძულვილის ენა და დისკრიმინაცია, რომელიც აზიანებს ეროვნული უმცირესობების ინტეგრაციის გარემოს.....</i>	<i>45</i>
დასკვნა.....	49
ბიბლიოგრაფია	51

აბსტრაქტი

ეროვნული უმცირესობების უფლებების დაცვითა და პატივისცემით ინტეგრაცია 21-ე საუკუნეში სახელმწიფოების ერთ-ერთი მთავარი გამოწვევაა. საქართველოში ამ ვითარებას ამძაფრებს საბჭოთა კავშირის მემკვიდრეობით გადმოცემული ეთნონაციონალური მიკუთვნებულობის მძაფრი განცდა. ამდენად, აქ აუცილებელია სახელმწიფოს მხრიდან საჭიროებების სიღრმისეული ანალიზით თანმიმდევრული პოლიტიკა. რომელიც მიზანმიმართული იქნება საერთო პრინციპებისა და ღირებულებებით ტოლერანტული საზოგადოების ჩამოყალიბებაზე.

გამომდინარე იქიდან, რომ ეთნო ნაციონალისტურ ნიადაგს დესტრუქციული ძალები (მათ შორის რუსული ოკუპაცია, პროპაგანდა და დეზინფორმაცია) იყენებენ ქვეყნისა და დემოკრატიის დესტაბილიზაციისათვის, მნიშვნელოვანია ამ პრობლემებზე აქტიური მსჯელობა და დიალოგი, რათა მინიმუმადე იქნას დაყვანილი „ეთნიკური კარტი“ თამაში. ინტეგრაციის პროცესის მიმდინარეობის ყველა ეტაპზე პასუხისმგებელია სახელმწიფო. კვლევის მიზანს წარმოადგენს განსაზღვროს და წარმოაჩინოს სახელმწიფო მოქმედებების გამოწვევები. თემის სიღრმისეული ანალიზი გვამლევს საშუალებას, რომ დავასკვნათ, სახელმწიფოს არასაკმარისი ინტერესი და მზაობა დააკმაყოფილოს, საქართველოში ეთნიკური უმცირესობების თემთა საჭიროებები და მისწრაფებები. კვლევის მთავარ მიგნებებს წარმოადგენს თანამშრომლობის პროცესის დეფიციტი. როდესაც სახელმწიფო ინტეგრაციის პოლიტიკას „ქაღალდზე“ ფორმალურად აწესრიგებს, რეალობის გამოწვევებს კი გაურბის, ვერ ხედავს, არ იმჩნევს და აკონსერვებს. შესაბამისად საჭიროა გააზრებული პოლიტიკა ეროვნული უმცირესობების წევრთა ჯეროვანი მონაწილეობით.

სახელმწიფო ვერ უზრუნველყოფს იმ „ნაღმების“ გაუვნებელყოფას, რომელიც თემთა შორის არსებობს. რიგ შემთხვევაში ამ ნაღმების ზრდასაც კი უწყობს ხელს, ან ამატებს ახალს, უთანასწორო და დიფერენცირებული მოპყრობით. ზოგჯერ პირიქით განსხვავებულ პირთა იდენტური მოპყრობით. ნაშრომში წარმოდგენილი ინიციატივა

ქვემოდან- ზევით (bottom-up) და ზემოდან ქვემოთ (top-down) ინიციატივების თანაკვეთა კი ორიენტირებული იქნება კონკრეტულ გამოწვევებზე, რაც ინტეგრაციის პოლიტიკას ეფექტურს გახდის.

საკვანძო სიტყვები: ეროვნული უმცირესობა, ეთნიკური უმცირესობა, თანამშრომლობის პროცესი, ინტეგრაცია.

Abstract

Integration with protect for and respect for the rights of national minorities is one of the major challenges facing states in the 21st century. This situation is exacerbated in Georgia by a strong sense of ethno-nationality inherited from the Soviet Union. Thus, a consistent policy with in-depth analysis of needs by the state is necessary here. Which will be aimed at establishing a society tolerant of common principles and values.

Given that ethno-nationalist ground is being used by destructive forces (including Russian occupation, propaganda, and disinformation) to destabilize the country and democracy. It is important to actively discuss and dialogue on these issues in order to minimize “ethnic card” games. The state is responsible for all stages of the integration process. The aim of the research is to identify and present the challenges of state actions. An in-depth analysis of the community allows us to conclude that the insufficient interest and willingness of the state to meet the needs and aspirations of ethnic minority communities in Georgia. The main findings of the study are the deficit of the collaboration process. When the state formally regulates the integration policy on paper, avoids the challenges of reality, does not see, does not notice and conserves. Therefore, a thoughtful policy with the proper participation of members of national minorities is needed.

The state can not ensure that the "mines" that exist between communities are neutralized. In some cases it even promotes the growth of these mines, or adds new, unequal and differentiated treatment. Sometimes the opposite is done by identical treatment of different persons. The initiative presented in this paper is a series of bottom-up and top-down initiatives that will focus on specific challenges that will make integration policies effective.

Keywords: National Minority, Ethnic Minority, Cooperation Process, Integration.